

Zpracování fondů

Edita.Lichtenbergova@nkp.cz

Základní informace

Zpracování fondů = **katalogizace**

Výsledkem procesu katalogizace je záznam, který umožní zpřístupnění zdroje uživateli.

Co katalogizujeme?

- publikované dokumenty:

Tištěné monografie (knihy), tištěné pokračující zdroje (noviny, časopisy...), speciální dokumenty (kartografické, grafika, zvukové záznamy, elektronické zdroje, hudebniny)

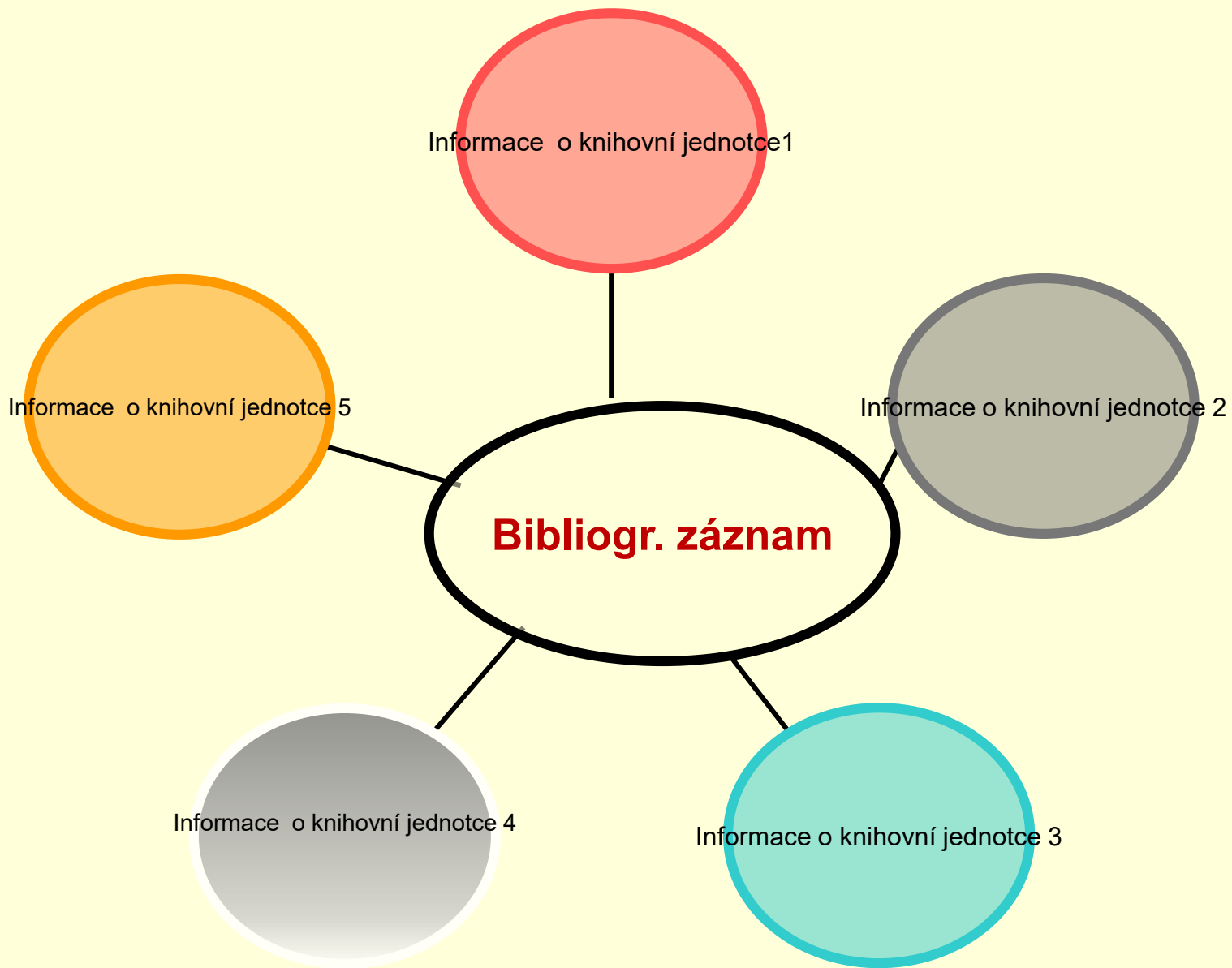
Pozn. Analytický popis se zabývá popisem nesamostatných částí zdrojů (články z novin, časopisů, kapitoly z knih ...)

- nepublikované dokumenty: rukopisy (diplomové práce...)

Bibliografický záznam se vytváří na určité vydání (náklad) díla. Má poskytnout **informaci** o vydaných dokumentech. (např. Česká národní bibliografie)

Katalogizační záznam má zajistit **přístup ke knihovnímu fondu**. Jedná se o bibliografický záznam doplněný o informace k exempláři (signatura, lokace)

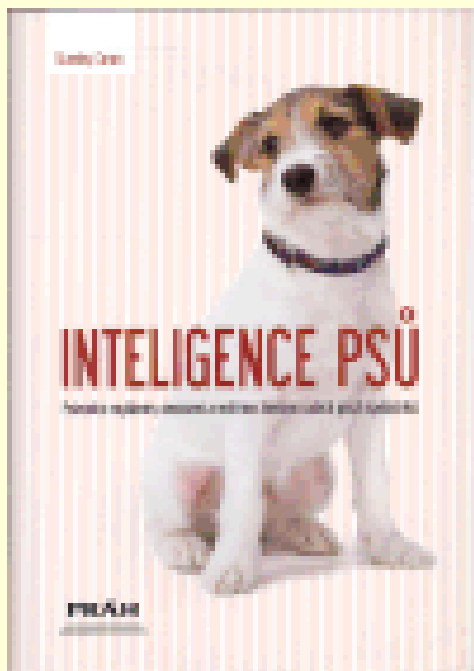
Typy katalogizace

Popisná katalogizace

umožňuje identifikovat a vyhledat dokument podle údajů o názvu, nakladateli... či selekčních údajů pro původce

Věcná katalogizace

umožňuje identifikovat a vyhledat dokument podle jeho obsahu

- Kdo knihu napsal?
- Kolik má stránek?
- Kdo a kdy ji vydal?
- Jedná se o překlad? ...

- O čem kniha pojednává?
- Jaká je její forma? ...

Záznam a jeho zobrazení

Katalogizační lístky

Záznamy v naskenovaných katalogích

Záznamy v databázích knihoven a
souborných katalogů...

Databáze Národní knihovny ČR

Konec

Přihlášení

Databáze

Dílčí báze

Nastavení

Vyhledávání / Rejstříky

Výsledky dotazu

Předchozí dotazy

Schránka

Přidat do schránky

Uložit/odeslat

Získejte JIB

NKC/Knihy - Úplné zobrazení záznamu

Zvolte formát: [Standardní](#) -- [Katalogizační záznam](#) -- [Stručný záznam](#) -- [MARC](#) -- [Citace](#)

Záznam 1 z 22

Hlavní záhlaví	Brezina, Thomas, 1963-
Název	Případ pro tebe a Klub Tygrů. Počítačovní piráti / Thomas C. Brezina ; ilustrovala Naomi Fearnová ; [z německého originálu ... přeložila Steidlová]
Vydání	1. vyd.
Nakl. údaje	Praha : Fragment, 2014
Popis (rozsah)	116 s. : il. ; 19 cm + 1 plastová lupa (60 x 90 mm)
EXEMPLÁŘE	
Číslo nár.bibl.	cnb002637184
ISBN	978-80-253-2221-5 (váz.)
Edice	Klub Tygrů
Název originálu	Fall für Dich und das Tiger Team - Die Internet-Banditen
Další původce	Fearn, Naomi, 1976-
Forma, žánr	* rakouské příběhy * dobrodružné příběhy * publikace pro děti * čtenářské hry
Skupina Konspektu	821.112.2-3 - Německá próza, německy psaná 821-93 - Literatura pro děti a mládež (beletrie)
MDT	821.112.2(436)-32 821-93 (0:82-321.3) (0.05)793.7

Zobrazení záznamu

Internet Explorer browser window showing the URL: <http://aleph.nkp.cz/F/DUSK6K763GV31RAXSPDHEMTINGAMNUCDIH6DKU3Q2VSKSJTRS9-2S>

Navigation menu: Soubor Úpravy Zobrazit Oblíbené položky Nástroje nápověda

Taskbar: BBC - World Service - Ho... Bibliography Blog (2) PB futurelib - FrontPage Galerie oblastí Web Slice

Header: Databáze Národní knihovny ČR

Konec	Přihlášení	Databáze	Dílčí báze	Nastavení
Vyhledávání / Rejstříky		Výsledky dotazu	Předchozí dotazy	Schránka

Buttons: Přidat do schránky | Uložit/odeslat | Získejte JIL

NKC/Knihy - Úplné zobrazení záznamu

Zvolte formát: [Standardní](#) -- [Katalogizační záznam](#) -- [Stručný záznam](#) -- [MARC](#) -- [Citace](#)

Záznam 1 z 22

[Č.záznamu: 002637184]

Brezina, Thomas, 1963-

Případ pro tebe a Klub Tygrů. Počítačovní piráti / Thomas C. Brezina ; ilustrovala Naomi Fearnová ; [z německého originálu ... přeložila Dagmar Steidlová]. -- 1. Fragment, 2014. -- 116 s. : il. ; 19 cm + 1 plastová lupá (60 x 90 mm). -- (Klub Tygrů)
ISBN 978-80-253-2221-5 (váz.)

Název orig.: Fall für Dich und das Tiger Team - Die Internet-Banditen
-- Pro čtenáře od 9 let

Fearn, Naomi, 1976-

* rakouské příběhy * dobrodružné příběhy * publikace pro děti * čtenářské hry

Signatury: * 54 K 110415 * I 547889

http://aleph.nkp.cz/F/DUSK6K763GV31RAXSPDHEMTINGAMNUCDIH6DKU3Q2VSKSJTRS9-16

Katal... Telef... N... x Radi...

Soubor Úpravy Zobrazit Oblíbené položky Nástroje Nápověda

BBC BBC - World Service - Ho... Bibliography Blog (2) PB futurelib - FrontPage Galerie oblastí Web Slice

Databáze Národní knihovny ČR

Konec	Přihlášení	Databáze	Dílčí báze	Nastavení
Vyhledávání / Rejstříky		Výsledky dotazu	Předchozí dotazy	Schránka

Přidat do schránky | Uložit/odeslat | Získejte

NKC/Knihy - Úplné zobrazení záznamu

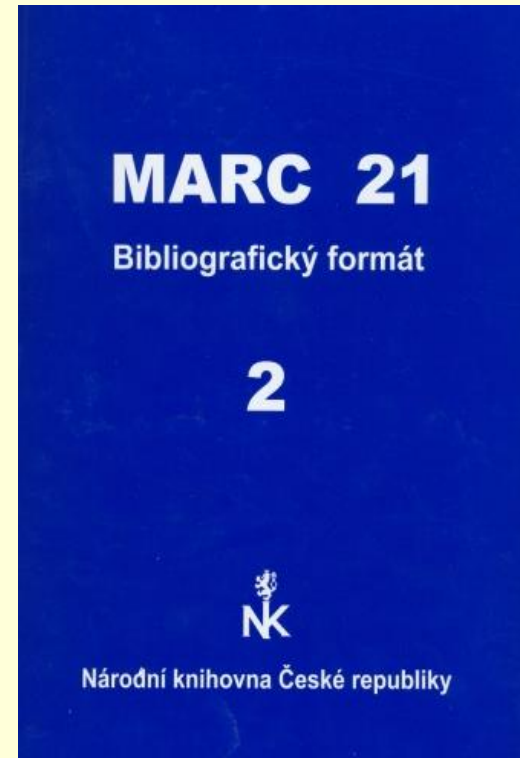
Zvolte formát: [Standardní](#) -- [Katalogizační záznam](#) -- [Stručný záznam](#) -- [MARC](#) -- [Citace](#)

Záznam 1 z 22

LDR -----nam-a22-----a-4500
 FMT BK
 BAS |a 01
 001 nkc20142637184
 003 CZ-PrNK
 005 20141219141136.0
 007 ta
 008 141114s2014---xr-a---c-----000-j-cze--
 015 |a cnb002637184
 020 |a 978-80-253-2221-5 |q (váz.)
 035 |a (OCoLC)900136740
 040 |a ABA001 |b cze |d OLA001
 0411 |a cze |h ger
 072 7 |a 821.112.2-3 |x Německá próza, německy psaná |2 Konspekt |9 25
 072 7 |a 821-93 |x Literatura pro děti a mládež (beletrie) |2 Konspekt |9 26
 080 |a 821.112.2(436)-32 |2 MRF
 080 |a 821-93 |2 MRF
 080 |a (0:82-321.3) |2 MRF
 080 |a (0.05)793.7 |2 MRF
 1001 |a ...

Formát záznamu

Základní: MARC 21,
UNIMARC

http://www.nkp.cz/pages/page.php3?page=fond_Marc21_soubor.htm

Formát = předpis, jak ukládat údaje

Struktura záznamu

Návěští a kódované údaje

Pole a podpole

MARC 21   **245** 10 \$aBabička /\$cnapsala Božena
Němcová

(UNIMARC)   **200** 1- \$aBabička\$fnapsalaBožena Němcová

formát ale nestačí ...pravidla =
které údaje ukládat
RDA (Resource Description and Acces)

Podrobněji zde:

- <http://www.nkp.cz/o-knihovne/odborne-cinnosti/zpracovani-fondu/katalogizacni-politika/rda>

V ČR se používají od 1.5.2015!

RDA jsou postavena na FRBR

(Funkční požadavky na bibliografické záznamy)

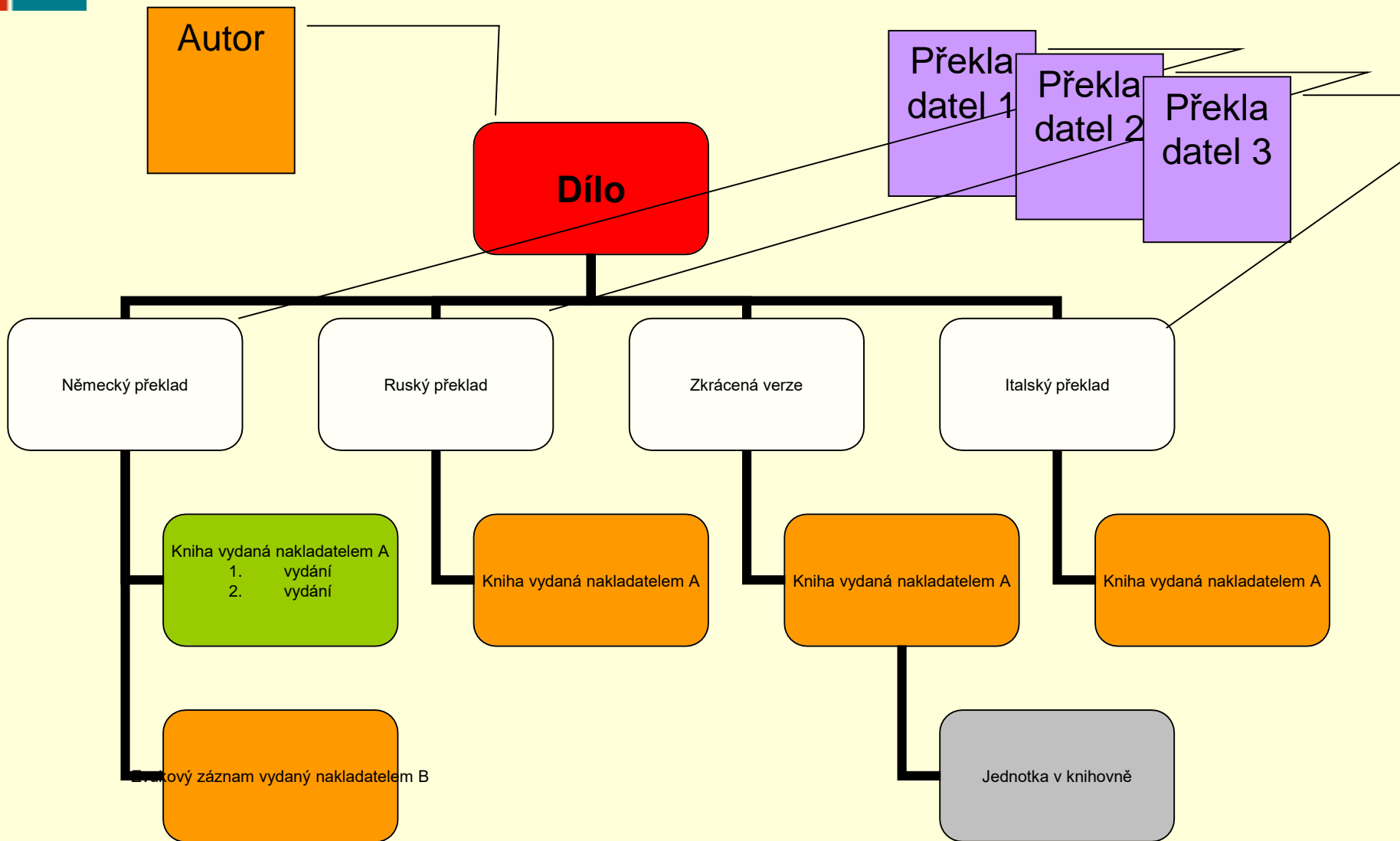
Dílo (work)

Vyjádření (expression)

Provedení (manifestation)

Jednotka (item)

(entity – 1. skupina - primární)

Du søgte på: **forfatter=kundera og titel=lekkost**

[Ny søgning >](#)

[Præcisér søgning >](#) [?](#) [RSS](#) [?](#)

Send søgning videre til Google - vælg

Der blev fundet 23 poster.

Side 1

Sortér efter:

År

[Vis >](#)

[Næste side >](#)

Kundera, Milan

Tilværelsens ulidelige lethed

Emne: samfundsforhold ; kærlighed ; politik ; Tjekkoslaviet ; 1960-1969 ; 1970-1979

I årene efter 1968 lever kirurgen Tomas i Prag som vinduespudder, takket være sine kontroversielle politiske meninger

- BOG: 3. udgave, 13. oplag. Gyldendal, 1998. (Gyldendals paperbacks) • **102** biblioteker • [Se mere](#)
- BOG: Gyldendal, 1985 • **56** biblioteker • [A](#) [Se mere](#)
[Vis alle 5 udgaver](#)

- LYDBOG (BÅND): Danmarks Blindebibliotek, 1992
[Se mere](#)

- LYDBOG: Danmarks Blindebibliotek, 2004 • **1** bibliotek • [Se mere](#)

[Bestil bog uanset udgave >](#)

Se hvilke biblioteker der har materialet >

For indmeldte brugere på Danmarks Blindebibliotek: Slå op

Kundera, Milan

Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins

Sprog: Tysk

I årene efter 1968 lever kirurgen Tomas i Prag som vinduespudder, takket være sine kontroversielle politiske meninger

- BOG: Fischer Taschenbuch Verlag, 1993 • **2** biblioteker • [Se mere](#)
- BOG: Lizenzausgabe. Süddeutsche Zeitung, 2004. (Süddeutsche Zeitung, 1) • **1** bibliotek • [Se mere](#)

[Bestil bog uanset udgave >](#)

Se hvilke biblioteker der har materialet >

Kundera, Milan

Đôi nhè khôn kham

Sprog: Vietnamesisk

Emne: samfundsforhold ; kærlighed ; politik ; Tjekkoslaviet ; 1960-1969 ; 1970-1979

*V databázích knihoven silný otisk
AACR2 (1995-2015)*

Anglo-americká katalogizační pravidla

Ani AACR2 nebyla pravidly prvními ...

NÁDVORNÍK, Miroslav

V: P R A V I D L A

54 E 20903

Pravidla jmenného katalogu. Vyprac. kolektiv za
řazení Miroslava Nádvorníka. 1. vyd.

Praha, SPN 1959. 234 s.

Edice Universitní knihovny v Praze.

Řada Ústř. vědeckometod. kabinetu knihovnictví.

Publikace Státních vědeckých knihoven.

Don. 5098/60

V Borecký, Jaromír

Pravidla katalogizace (s listovního abecedního seznamu
jmenného) s dodatkem o popisu opiseč drobnejch. Autavit
Ph. Dr. Jaromír Borecký... Přílohy: I. Seznam všech písem. II.
Seznam národných opiseč... v Praze 1905. 8° [?]-164 s.

V: Pravidla katalogizace (54 E 4601) 2t.

V

97/1340

Pr. 11. 1. 1926

Instruktionen - Kataloge 4 B 1404, 4 B 1402.
4 B 1403, 4 B 1401. 4°

Instruktionen für die alphabetischen Kataloge der preussischen Bibliotheken vom 10. Mai 1899. Zweite Ausgabe in der Fassung vom 10. August 1908. Manuskriptdruck 1938.

X-179-[1] ss. Berlin, Behrend & Co 1938. pp.

2. exemplář: (4 B 1402.)
3. " — " — " — " (4 B 1403.)
4. " — " — " — " (4 B 1404.)

Zl. 31. IV. 1942 ✓

[Příklad rozsáhlého záznamu]

Musí každá knihovna katalogizovat vše?

- Originální katalogizace s knihou v ruce
- Přebírání záznamů aneb Copy-cataloguing
  - Zdroje záznamů (NK ČR, JIB, SK ČR,
zahraniční databáze...)

Sdílená katalogizace (např. AlephCluster)

Retrokonverze

Národní autority

- Část údajů jmenného i věcného zpracování má formalizovanou podobu

<http://authority.nkp.cz>

- **VIAF** (Virtuální mezinárodní soubor autorit)

<http://viaf.org/>

Search

Select Field: All Headings Select Index: All VIAF Search Terms: Trockij, Lev Davydovič, 1879 1940 Search

2 headings found for *Trockij, Lev Davydovič, 1879 1940*

- Trockij, Lev Davydovič, 1879-1940
- Trockij, Lev Davydovič, 1879-1940
- Trockij, Lev Davydovič, 1879-1940

Heading	Type	Sample Title
1 Trotsky, Leon, 1879-1940	Personal	Against individual terrorism
Trockij, Lev Davydovič, 1879-1940		@
Trockij, Lev Davidovič (1879-1940)		Defence of terrorism terrorism and communism; a reply to karl kautsky
Trockij, Lev (Lev Davidovič), 1879-1940		Defence of terrorism terrorism and communism; a reply to karl kautsky
Trotski, Lev, 1879-1940		Histoire de la révolution russe
Trot's`kiĭ ^{réro}		Defence of terrorism terrorism and communism; a reply to karl kautsky
تروتسكي، ليون		Stalin school of falsification
טרועקי, לב דודוביץ, 1879-1940		Stalin school of falsification
Троцкий, Лев Давидович, 1879-1940		Stalin school of falsification
Trockij, Lev, 1879-1940		Defence of terrorism terrorism and communism; a reply to karl kautsky
Trotsky, Leão		Geschichte der russischen Revolution
Trockij, Lev Davidovič		Ma vie
Троцкий, Л. Д. (Лев Давидович), 1879-1940		Defence of terrorism terrorism and communism; a reply to karl kautsky
Лев Давидович Троцкий деятель международного рабочего и коммунистического движен ...		Histoire de la révolution russe
Trotsky, Leão, pseud.		Histoire de la révolution russe
1940-1879, تروتسكي، ليون		
Trotsky, Leon (Russian politician, writer, and theorist, 1879-1940)		
Trotski, Léon, 1879-1940		
Trotskii, Lev Davidovich 1879-1940		
Trockij, Lev Davydovic		
Trotsky, Lev		
Trotsky, Leon		
		Histoire de la révolution russe
		Defence of terrorism terrorism and communism; a reply to karl kautsky

Katalogizační politika

- Výběr standardů a doporučení, jak je používat; školení

Neexistují jednotná celosvětově používaná pravidla ani formát – nejrozšířenější AACR2, **RDA** a **MARC 21**; řada pravidel má společný základ (Pařížské principy, ISBD)

Stanovení úrovně zpracování

[http://www.nkp.cz/pages/page.php3?page=fond_standard1
.htm](http://www.nkp.cz/pages/page.php3?page=fond_standard1.htm)

Integrované knihovní systémy

Různé systémy, různé verze (Aleph, ARL, Clavius, Daimon, DaVinci, Evergreen, Koha, KP-sys, ...)

Moduly pro katalogizaci musejí dovolit vytvářet záznamy odpovídající platným katalogizačním pravidlům (ale ne všechny verze umožní vytvořit úplný záznam).

Návěští	LD	---	nam-a22-----i-4500
Báze	BAS	a	60
Kontrol. číslo	001	---	nkc20152696247
Ident. k.č.	003	---	CZ-PrNK
Datum posl.zpr.	005	---	20150512082959.0
KÚ-fyz.popis	007	---	ta
KÚ-všeob.inf.	008	---	150424s2015---xr-a---c-----000-j-cze--
Číslo ČNB	015	a	cnb002696247
ISBN	020	a	978-80-253-2448-6
Zdroj katalog.	040	a	BOA001
		b	cze
		e	rda
Kód jazyka	041	1	a cze
			h ger
Kód předm.k.	072	7	a 821.112.2-3
			x Německá próza, německy psaná
			2 Konspekt
			9 25
Kód předm.k.	072	7	a 821-93
			x Literatura pro děti a mládež (beletrie)
			2 Konspekt
			9 26
MDT	080	a	821.112.2(436)-32
			2 MRF
MDT	080	a	821-93
			2 MRF
MDT	080	a	(0:82-321.3)
			2 MRF
MDT	080	a	(0.05)793.7
			2 MRF
HZ-Osobní jm.	100	1	a Brezina, Thomas,
			d 1963-
			7 jn20001227589
			4 aut
Unif.název	240	14	a Ein Fall für Dich und das Tiger Team.
			p Goldschatz des Gladiators.
			l Český
Názvové údaje	245	10	a Případ pro tebe a Klub Tygrů.

Shrnutí:

Záznam a jeho zobrazení

Jmenné a věcné zpracování

Selekční údaje

Autority

Pravidla

Formát

Originální katalogizace a přebírání záznamů

Knihovní systémy